

DANIEL KIECOL

REMBRANDT HARMENSZ. VAN RIJN

Self-Portrait as a Young Man

Autoprotrét jako mladý muž

Autoprotrét umelca v mladom veku

Autoportret jako młody mężczyzna

Autoportret ca tânăr

Αυτοπροσωπογραφία του καλλιτέχνη σε νεαρή ηλικία

c. 1628, *Pen and ink & wash on paper/perokresba a rozmývaná tuš na papíře/lavirovaná kresba perom a tušom na papieri/rysunek piórkiem na papierze lawowany tuszem/creion și cerneală pe hârtie/πέτρα, μελάνι και οξύ σε χαρτί*
12,7 x 9,5 cm, British Museum

KÖNEMANN

© 2016 koenemann.com GmbH
www.koenemann.com

© 2016 Vydavatelství SLOVART, Praha
© 2016 Vydavatelstvo SLOVART, Bratislava
© 2016 Prior Media Group, Bucureşti
© 2016 Retail World (Public), Greece and Cyprus

Concept, Project Management: koenemann.com GmbH
Text: Daniel Kiecol
Editing: Kristina Menzel
Translations: textcase.eu (English), Jana Hlávková (Czech),
Janka Jurečková (Slovak), Stanisław Bończyk (Polish),
Ioana Hariton (Romanian), Sophia Giannoulaki (Greek)

Art Direction: Oliver Hessmann
Layout: Beate Lennartz
Picture credits: Bridgeman Images

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced,
photocopied or duplicated in any form without the prior written
permission of the publisher.

ISBN: 978-3-7419-1932-9 (international)

Typesetting ITEM, s. r. o., Bratislava
Printed in Spain by Liberdúplex

Contents

Obsah

Obsah

Spis treści

Cuprins

Περιεχόμενα

6 À propos

Introduction

Úvod

Úvod

Wstęp

Introducere

Εισαγωγή

12 Paintings

Malby

Maľby

Malarstwo

Picturi

Πίνακες

22 Portraits

Portréty

Portréty

Portrety

Portrete

Πορτρέτα

116 History painting

Historická malba

Historická maľba

Malarstwo historyczne

Pictură istorică

Ιστορικοί πίνακες

168 Landscapes

Krajinomalba

Krajinomaľba

Pejzaže

Peisaje

Τοπιογραφίες

174 Drawings

Kresby

Kresby

Rysunki

Desene

Σχέδια

232 Etchings

Rytiny

Rytiny

Akwaforty

Gravuri

Γκραβούρες

284 Museums

Muzea

Múzeá

Muzea

Muzee

Μουσεία

À propos

Introduction

Rembrandt Harmenszoon van Rijn was born July 15, 1606 in the Dutch city of Leiden. Nowadays, he is usually just referred to by his given name: Rembrandt. As the eighth of nine children, he began his first artistic apprenticeship at the age of 14 with Jacob van Isaacszon Swanenburgh, an artist who specialized in dramatic depictions of Hell. After completing what is thought to have been a four-year training period, Rembrandt moved to Amsterdam, just 30 miles to the north, to continue training for half a year with Pieter Lastman, well-known at the time for his historical paintings. He then returned to his home town in 1624 and set up a painting studio with Jan Lievens (1607-74), another native of Leiden, where they eventually took on their own apprentices. It was only in the 1630s that Rembrandt's career really took off after returning to Amsterdam, taking over the workshop of art dealer Hendrick van Uylenburgh.

Úvod

Rembrandt Harmenszoon van Rijn se narodil 15. července 1606 v holandskom Leidenu. Dnes obvykle používáme jeho křestní jméno – Rembrandt. Narodil se jako osmý z devíti dětí a ve 14 letech nastoupil jako učenec k Jacobu Isaacszonovi van Swanenburghovi, malíři, jenž se specializoval na dramatická vyobrazení pekla. Po tomto učení, které trvalo pravděpodobně čtyři roky, se Rembrandt přestěhoval do Amsterodamu, jen necelých 50 km na sever, aby další půlrok pokračoval ve studiu u Pietera Lastmana, ve své době proslulého malíře historických obrazů. V roce 1624 se vrátil do svého rodného města a s dalším rodákem z Leidenu Janem Lievensem (1607–74) si otevřeli malířský ateliér, kam začali přijímat vlastní žáky. Výrazněji se ale Rembrandt začal prosazovat až ve 30. letech 17. století po svém návratu do Amsterodamu, kde převzal dílnu obchodníka s uměním Hendricka van Uylenburgha

Úvod

Rembrandt Harmenszoon van Rijn, ktorý je v súčasnosti známy najmä pod svojím krstným menom Rembrandt, sa narodil 15. júla 1606 v holandskom Leidene ako ôsme z deviatich detí. Ako štrnásťročný nastúpil do učenia k maliarovi Jacobovi Isaacszonovi van Swanenburghovi, ktorý sa špecializoval na dramatické stvárnenie pekla. Po ukončení vzdelávania, ktoré trvalo asi štyri roky, sa prestahoval do 50 km vzdialého Amsterdama, kde strávil ďalších šesť mesiacov v učení u známeho maliara historických obrazov Pietera Lastmana. V roku 1624 sa vrátil do rodného mesta a spolu so svojím rovesníkom Janom Lievensom (1607 – 1674) založili maliarsky ateliér, kde už čoskoro začali prijímať vlastných žiakov. Rembrandtova kariéra sa však začala rozbiehať až v tridsiatych rokoch 17. storočia. Opäť odišiel do Amsterdama, odkúpil dielňu obchodníka s umením Hendricka van Uylenburgha a o niekoľko rokov sa oženil s jeho

**Rembrandt's Handwriting
and Signature**

Rembrandtův rukopis a podpis

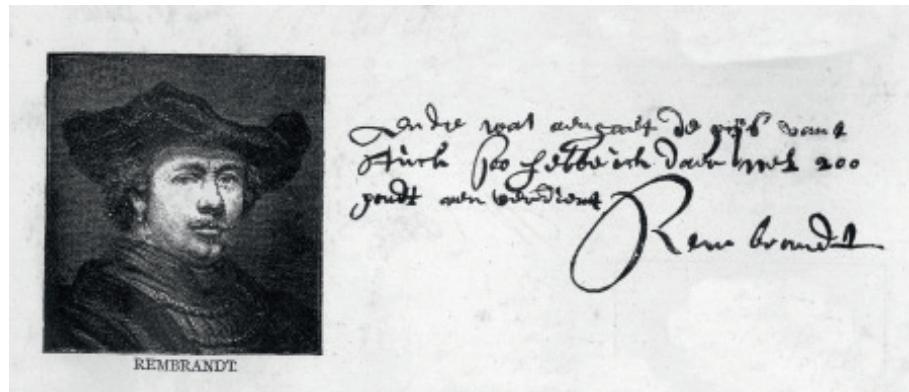
Rembrandtov rukopis a podpis

**Odręczne pismo Rembrandta
i jego podpis**

Scrisul și semnătura lui Rembrandt

**Γραφικός χαρακτήρας και
υπογραφή του Ρέμπραντ**

c. 1640, Pen and ink on paper/
perokresba na papieri/pero a tuš
na papieri/piórko i atrament na
papierze/creion și cerneală pe hârtie/
πένα και μελάνι σε χαρτί/
Private collection

Wstęp

Rembrandt Harmenszoon van Rijn urodził się 15 lipca 1606 roku w holenderskim mieście Lejda. Dziś przeważnie mówi się o nim, używając wyłącznie jego imienia Rembrandt. Był ósmym z dziesięciorga dzieci, a naukę zawodu artysty rozpoczął w wieku lat czternastu u Jacoba van Swanenburgha, malarza specjalizującego się w dramatycznych przedstawieniach piekła. Po ukończeniu czteroletniego, jak się przeważnie przyjmuje, terminu Rembrandt przenosi się do leżącego o ledwie pięćdziesiąt kilometrów na północ Amsterdamu, by przez kolejne pół roku pobierać nauki u Pietera Lastmana, znanego wówczas z płócien historycznych. Następnie, w roku 1624, Rembrandt wraca do rodzinnego miasta i wspólnie z – również pochodzącym z Lejdy – Janem Lievensem (1607–74) zakłada pracownię malarską. Obaj artyści sami zaczynają teraz przyjmować młodych malarzy do terminu. Kariera

Introducere

Rembrandt Harmenszoon van Rijn, născut pe 15 iulie 1606 în orașul olandez Leiden, este astăzi cunoscut doar sub numele de Rembrandt. Al optulea într-o familie cu nouă copii, își începe formarea artistică de la paisprezece ani, sub îndrumarea pictorului Jacob van Isaacszoon Swanenburgh, specializat în reprezentări dramatice ale Infernului. După această perioadă, care a durat probabil patru ani, s-a mutat la Amsterdam pentru a-și face ucenicia, timp de un an și jumătate, la cunoscutul pictor istoric Pieter Lastman. În 1624 se întoarce în orașul natal în compania colegului său, cam de aceeași vîrstă, Jan Lievens(1607-74). Împart împreună un atelier unde se dedică realizării de tablouri și ulterior formării de discipoli. Cariera lui Rembrandt a luat avânt abia la începutul anilor 1630, odată cu revenirea la Amsterdam și cu preluarea studioului pictorului și comerciantului de artă Hendrick

Εισαγωγή

Ο Ρέμπραντ Χάρμενσον φαν Ράιν, γεννήθηκε στις 15 Ιουλίου 1606 στην Ολλανδική πόλη Λέιντεν. Σήμερα, οι αναφορές σ' αυτόν γίνονται με τ' όνομα κι όχι με το επίθετό του: Ρέμπραντ. Το όγδοο από εννιά παιδιά, ξεκίνησε την καλλιτεχνική του μαθητεία στην ηλικία των 14 ετών με τον Γιάκομπ Ισαάκ φαν Σβάνεμπουρχ, έναν καλλιτέχνη που ειδικευόταν σε δραματικές απεικονίσεις της Κόλασης. Μετά την ολοκλήρωση αυτής της περιόδου, που εικάζεται ότι κράτησε τέσσερα χρόνια, ο Ρέμπραντ μετακόμισε στο Αμστερνταμ, μόλις 30 μίλια βορειότερα, προκειμένου να συνεχίσει την εκπαίδευσή του για έξι μήνες δίπλα στον ιστορικό ζωγράφο Πίτερ Λάστμαν, επίσης γνωστό εκείνη την εποχή για τους ιστορικούς του πίνακες. Επέστρεψε στο Λέιντεν το 1624 και έστησε ένα ατελιέ ζωγραφικής μαζί με τον Γιάν Λίφενς (1607-74), συντοπίτη και συνομήλικό του, όπου από κοινού ζωγράφιζαν και ταυτόχρονα διδασκαλούσαν την τέχνη τους. Η καριέρα του, όμως,

Jacob Blessing his Sons (Detail)

Jákob žehnající svým synům (detail)

Jákob požehnáva svojich synov (detail)

Jakub błogosławiący swojego syna (fragment)

Iacob binecuvântându-și fiili (Detaliu)

Ο Ιάκωβος ευλογεί τους γιούς του (Λεπτομέρεια)

1656 Oil on canvas/olej na plátně/
olej na plátne/olej na płótnie/
ulej pe pánză/λάδι σε καμβά
173 × 209 cm

Gemäldegalerie Kassel, Alte Meister

and marrying his niece Saskia a few years later. Saskia, whom Rembrandt painted as frequently as their son Titus, died only eight years later, an event which threw Rembrandt into a deep creative crisis that lasted for a few years. Just a few years after taking up his work again with earnest, Rembrandt was forced to declare bankruptcy and sell not only his house, but also his extensive art collection. But he continued his amazing creative output until the day he died on 4 October 1669.

a o několik let později se oženil s jeho neteří Saskií. Saskia, kterou Rembrandt maloval téměř tak často jako svého syna Tita, zemřela o pouhých osm let později. Tato událost uvrhla Rembrandta na několik let do hluboké umělecké krize. Jen několik let poté, co se opět dal do práce, byl nucen vyhlásit bankrot a prodát nejen svůj dům, ale i svou rozsáhlou uměleckou sbírku. I přesto však pokračoval ve své fascinující umělecké tvorbě až do své smrti dne 4. října 1669.

neterou Saskiou. Saskia, ktorú Rembrandt maľoval rovnako často ako ich syna Tita, však po ôsmich rokoch zomrela. Táto tragédia umelca uvrhla do hlbokej tvorivej aj osobnej krízy, ktorá trvala niekoľko rokov. Keď začal opäť naplno pracovať, musel po niekoľkých rokoch vyhlásiť bankrot. Bol nútene predať dom aj svoju rozsiahlu uměleckú zbierku. Napriek všetkým ranám osudu však neprestával tvoriť a pracovať na záklazkach. Zomrel 4. októbra 1669.

An Elephant

Slon

Slon

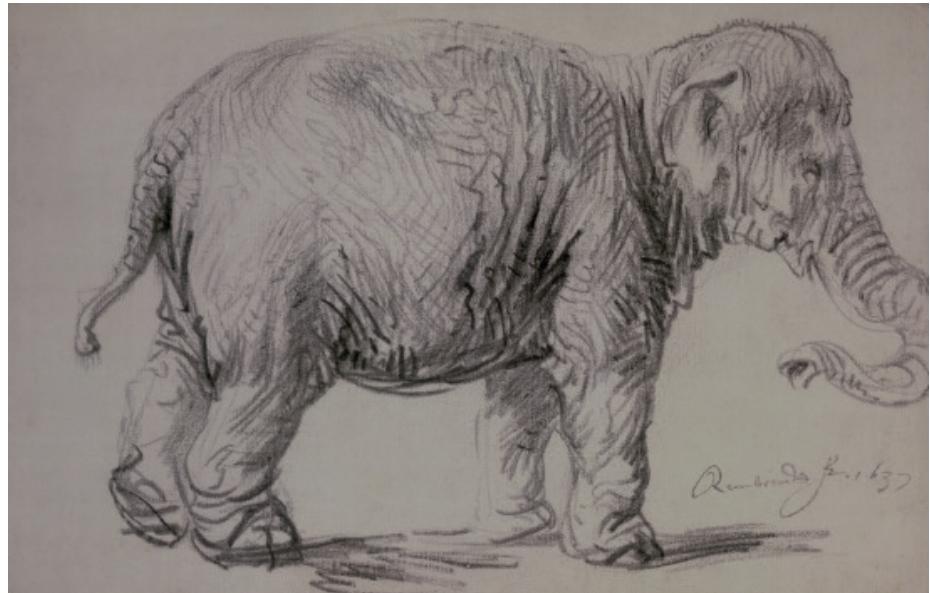
Słon

Un elefant

Ένας ελέφαντας

1637, Charcoal on paper/uheł
na papīre/uhol' na papieri/
węgiel na papierze/cărbune pe
hârtie/kárpóouvo σε χαρτί
23,3 x 35,4 cm

Graphische Sammlung
Albertina, Wien

Rembrandta rozpoczyna się jednak na dobre dopiero w latach 30. XVII wieku – po powrocie do Amsterdamu, przejęciu pracowni marszanda Hendricka van Uylenburgha i w kilka lat później ślubie z jego siostrzenicą, Saskią. Saskia umiera zaledwie osiem lat po wyjściu za mąż za malarza, a jej śmierć pograża go w długotrwałym głębokim kryzysie twórczym. W kilka lat po powrocie do normalnej pracy Rembrandt jest zmuszony ogłosić upadłość i sprzedać nie tylko dom, ale też swoją obszerną kolekcję dzieł sztuki. Nie przestaje jednak tworzyć. Niezwykły dorobek artystyczny malarza wciąż się powiększa aż do jego śmierci 4 października 1669 roku.

van Uylenburgh. Apoi se însoară cu nepoata acestuia, Saskia. Rembrandt a pictat-o la fel de frecvent ca și pe fiul lor, Titus, dar din păcate ea a murit opt ani mai târziu, un eveniment care l-a aruncat pe artist, pentru un timp, într-o criză profundă de inspirație. La doar câțiva ani după ce și-a reluat activitatea în mod intens, Rembrandt a fost nevoie să declare faliment și să-și vândă nu numai casa ci și bogata sa colecție de artă. În ciuda loviturilor dure ale destinului, pictorul olandez și-a păstrat creativitatea până la moarte - 4 octombrie 1669.

δεν ξεκίνησε παρά μόνο όταν επέστρεψε στο Αμστερνταμ, όπου συνεργάστηκε με τον ζωγράφο και έμπορο τέχνης Χέντρικ φαν Ούλενμπουρχ και παντρεύτηκε την ανιψιά του, Σάσκια, λίγα χρόνια αργότερα. Η Σάσκια, την οποία ο Ρέμπραντ ζωγράφισε όσο συχνά τον γιό τους Τίτους, πέθανε μόλις οκτώ χρόνια αργότερα, ένα γεγονός που βύθισε τον Ρέμπραντ σε βαθιά δημιουργική κρίση που κράτησε αρκετό διάστημα. Λίγα χρόνια αργότερα, όταν είχε επανέλθει σοβαρά στη ζωγραφική, χρεοκόπησε και πούλησε, όχι μόνο το σπίτι του, αλλά και ολόκληρη την συλλογή έργων τέχνης που διέθετε. Παρόλα αυτά, συνέχισε τη δημιουργική του παραγωγή, έως την ημέρα που πέθανε, στις 4 Οκτωβρίου 1669.

The Visitation

Navštívení

Navštívenie

*Nawiedzenie
Najświętszej
Maryi Panny*

*Întâlnirea dintre
Maria și Elisabeta*

Η επίσκεψη

1640, Oil on wood/
olej na dřevě/olej na
dreve/olej na desce/
ulei pe lemn/λάδι
σε ξύλο

56,5 × 47,9 cm
Detroit Institute
of Arts, Detroit

*Portrait of
Hendrijke Stoffels*

*Portrét Hendrickje
Stoffelsové*

*Portrét Hendrickje
Stoffelsovej*

Portret Hendrickje Stoffels

*Portretul
lui Hendrikje Stoffels*

*Προσωπογραφία της
Χεντρίγκε Στόφελς*

c. 1654, Oil on canvas/olej
na plátně/olej na plátne/olej
na płótnie/olej pe pánzár/

λάδι σε καμβά

74 × 61 cm

Musée du Louvre

Paintings

Rembrandt's paintings have long been the object of much interest, both among professionals and the general public. On the one hand, his paintings are probably his most important and famous works, but they also have been affected by the controversy surrounding the authenticity of individual images. For nearly 50 years, the Rembrandt Research Project has been working to authenticate Rembrandt's painterly output. Of the 700 paintings that were once attributed to Rembrandt, now only 350 are recognized as having been painted by his own hand.

The most famous painting that researchers could not conclusively attribute to Rembrandt is *The Man with the Golden Helmet*, once one of the most famous of Rembrandt paintings. It is now considered to have been made by one of his circle. The difficulty of being able to authenticate an artist's work lies partly in the customary production process used at the time. In most studios like that of Rembrandt's, there were a large number of assistants and students who copied the master's images to learn the trade or to send

Malby

Rembrandtovy malby přitahují již dlouhou dobu pozornost jak odborníků, tak laické veřejnosti. Na jednu stranu tvoří zřejmě nejdůležitější a nejznámější část jeho díla, na druhou stranu jsou ale také poznámenány spory o jejich pravost. Již té měř 50 let se Rembrandt Research Project snaží ověřovat Rembrandtova početná malířská díla. Ze 700 maleb, které mu byly původně připisovány, bylo zatím jen 350 maleb s jistotou prohlášeno za vlastnoruční Rembrandtovo dílo.

Nejslavnější malbou, jejiž pravost zatím odborníci nedokázali potvrdit, je *Muž se zlatou helmou*, kdysi jeden z nejznámějších Rembrandtových obrazů. Nyní se má za to, že jej namaloval jeden z umělců z jeho okruhu. Potvrzován autorství je u Rembrandtových maleb obtížné zčásti také kvůli tradičním postupům umělecké produkce té doby. Ve většině ateliérů, stejně jako v tom Rembrandtově, pracovalo velké množství asistentů a učňů, kteří kopírovali mistrový obrazy, aby se naučili řemeslu, nebo posílali své výtvory jako ukázky potenciálním

Maľby

Rembrandtove maľby už celé roky príťahujú záujem odborníkov aj širokej verejnosti. Na jednej strane ide zrejme o jeho najvýznamnejšie a najznámejšie diela, na strane druhej sa žiadnej inej oblasti jeho tvorby tak nedotkla polemika o pravosti jednotlivých obrazov. Tím odborníkov, ktorý pracuje pod názvom Rembrandt Research Project, už takmer 50 rokov overuje pravosť maliarových obrazov. Dnes sa predpokladá, že zo 700 malieb, ktoré mu boli v minulosti pripísané, namaľoval vlastnoručne len asi 350.

Najznámejším obrazom, ktorý nebolo možné jednoznačne pripísati Rembrandtovi, je *Muž z zlatej prilbe*. Kedysi jednu z najslávnejších umelcových malieb zrejme vytvoril niekto z jeho okruhu. Čažnosti pri jednoznačnom potvrdení pravosti umelcových diel z veľkej časti spôsobuje už samotný spôsob práce a proces tvorby, ktorý bol v tom čase pomerne bežný. U Rembrandta, tak ako vo väčšine ateliérov, pracovalo veľké množstvo pomocníkov a učňov, ktorí kopírovali majstrove obrazy, aby sa priučili remeslu a zdokonalili sa. Ich práce sa niekedy posielali

Hendrike Bathing

Koupající se Hendrickje

Hendrickje v kúpeli

Hendrickje w kąpieli

Hendrickje īmbāindu-se

Η Χεντρίκη στο λουτρό

1654, Oil on wood/olej na dřevě/
olej na dreve/olej na desce/
ulei pe lemn/λάδι σε ξύλο

61,8 × 47 cm

National Gallery, London

*The Operation:
The Sense of Touch*

Operace: Hmat

Operácia: hmat

*Operacija:
zmysl dotyku*

*Operația:
Simțul tactil*

*Εγχείρηση στο
κεφάλι*

c. 1624-25
Oil on wood/olej
na dřevě/olej na
dreve/olej na desce/
ulei pe lemn/
λάδι σε ξύλο
21,5 × 17,7 cm
Private collection

Malarstwo

Malarstwo Rembrandta od dawna stanowi przedmiot zainteresowania zarówno ze strony profesjonalistów, jak i szerokiego grona odbiorców. Z jednej strony obrazy Rembrandta stanowią zapewne najważniejszą i najbardziej znaną część jego dorobku, z drugiej jednak – w wypadku wielu prac – pojawiły się kontrowersje dotyczące ich autentyczności. Przez blisko pięćdziesiąt lat Komisja do Badań Twórczości Rembrandta (*Rembrandt Research Project*) prowadziła prace nad poświadczaniem oryginalności obrazów artysty. Obecnie z 700 malowideł przypisywanych dawniej Rembrandtowi jedynie 350 uznaje się za własnoręcznie przez niego namalowane. Najsłynniejszym obrazem, którego autorstwa badacze nie byli w stanie dowieść ponad wszelką wątpliwość, jest „Mężczyzna w złotym hełmie”, do pewnego czasu jeden z naj sławniejszych obrazów Rembrandta. Obecnie uznaje się, że autorem obrazu był ktoś z otoczenia malarza. Problem z ustaleniem autentyczności prac wynika po części z przyjętej w czasach Rembrandta praktyki twórczej. W jego pracowni,

Picturi

Picturile lui Rembrandt au trezit în totdeauna interesul istoricilor de artă, dar și al publicului larg. Pe de o parte, lucrările sale sunt importante și celebre dar, pe de altă parte au fost afectate de controversele asupra autenticității lor. De aproape 50 de ani, „Rembrandt Research Project” se ocupă cu identificarea tuturor picturilor originale. Din cele 700 de tablouri care îl-au fost atribuite lui Rembrandt, doar 350 au fost recunoscute ca fiind pictate de propria lui mâna.

Cel mai cunoscut tablou pe care cercetătorii nu l-au putut declara ca fiind al lui Rembrandt, este *Bărbatul cu cască de aur* și se bănuiește că a fost pictat de către cineva din anturajul lui. Dificultatea de a declara cu certitudine autenticitatea unei lucrări se leagă parțial de modalitatea de lucru utilizată de artist la momentul respectiv. În multe ateliere, ca și în cel al lui Rembrandt, numeroși asistenți copiau lucrările maeștrilor pentru a învăța sau pentru a trimite mostre unor potențiali cumpărători. Dacă de multe ori este nevoie de doar câteva

Πίνακες

Οι πίνακες του Ρέμπραντ αποτελούσαν πάντα αντικείμενο μεγάλου ενδιαφέροντος, τόσο μεταξύ επαγγελματιών, όσο και του απλού κοινού. Από τη μια πλευρά, οι πίνακές του είναι τα σημαντικότερα και διασημότερα έργα του, αλλά έχουν σαφώς επηρεαστεί από τη μεγάλη αντιπαράθεση ως προς την αυθεντικότητά των διαφορετικών εικόνων που αναπαρίστανται. Για σχεδόν 50 χρόνια οργανώθηκε ειδικό ερευνητικό πρόγραμμα (*Rembrandt Research Project*), για να ερευνήσει την αυθεντικότητα όλων των πινάκων του Ρέμπραντ. Από τους 700 πίνακες που αποδίδονταν στον ζωγράφο, μόνο οι 350 αναγνωρίζονται σήμερα ως πραγματικά ζωγραφισμένοι από το δικό του χέρι.

Ο γνωστότερος πίνακας, του οποίου την γνησιότητα δεν μπόρεσαν να αποδώσουν οι ερευνητές στον Ρέμπραντ, είναι ο Άντρας με το χρυσό κράνος. Σήμερα θεωρείται ότι μπορεί να έγινε από κάποιο μέλος του κύκλου του ζωγράφου. Η δυσκολία της ταυτοποίησης της γνησιότητας ενός καλλιτεχνικού έργου, οφείλεται στον παραδοσιακό τρόπο παραγωγής